TEMESVÁR 30.
Emlékhét a temesvári forradalom kitörésének 30. évfordulóján
2019. december 12–16.
PROGRAMTERVEZET

Csütörtök, 2019. december 12.

16.00-17:30
Az Emlékhét rendezvényeinek ünnepélyes megnyitója - Toró T. Tibor főszervező

Temesvár 1989: Istennél a szabadítás – egyházi szimpózium
Előadók:
Tőkés László, egykori temesvári református lelkipásztor, az EMNT elnöke
Hermán János lelkipásztor, teológiai professzor
Juhász Tamás emeritus professzor, Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet
Békefy Lajos református lelkipásztor, szociáletikus, közíró
Moderál**: Nemes Csaba**, lelkipásztor, miniszteri főtanácsos,

17.40-18.00
Itt állok, másként nem tehetek! - Péterfy Lajos és **Gál Annamária** előadása

18.00-20.00
Ledönteni a hallgatás falát! A temesvári gyülekezet ellenállása - élő történelem
Moderál**: Tolnay István, Balaton Zoltán**

20.00
Újvárossy Ernő emléktáblájának felavatása **– Balaton Zoltán, Ungor Csaba**

20.30 **Nyitófogadás, szeretetvendégség**

Helyszín: Temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

Péntek, 2019. december 13.

„Az út a szabadság felé" – Nemzetközi tudományos konferencia
Szervezők: Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platform (PEMC), Temesvári Emlékbizottság (TEB), Bálványos Intézet (BI)
Helyszín: a Temesvári Műszaki Egyetem Könyvtárának aulája

9.00-10.00 Köszöntők:
Tőkés László, egykori temesvári református lelkipásztor, az EMNT elnöke
Łukasz Kamiński, elnök, Európai Lelkiismeret és Emlékezet Platform
Nicolae Robu, Temesvár polgármestere

Florian Mihalcea, a Temesvár Társaság elnöke
Moderál: **Szilágyi Zsolt,** a PEMC vezetőségi tagja

10.00-10.30 **Könyvbemutató: Soha nem felejtünk!** Olvasókönyv a fiataloknak a totalitarizmusokról
Bemutatják:
Łukasz Kamiński, elnök, PEMC, Lengyelország
Prohászka-Rád Boróka, a könyv fordítója, egyetemi oktató, Csíkszereda
Moderál: **Szilágyi Zsolt,** a PEMC vezetőségi tagja, Nagyvárad

10.30-12.00 1. Panel: **Ellenállás a kommunizmusban**
Levezető elnök: **Bakk Miklós**, politológus, egyetemi oktató, Sapientai EMNT, Kolozsvár
Előadást tartanak:
M. Kiss Sándor, történész, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum főigazgató-helyettese, Magyarország
Greta Paskočiumaitė, történész, Népírás és Ellenállás Kutatási Központ, Litvánia
Filip Musiał, igazgató, IPN Krakkói Irodája, Lengyelország

12.00-12.30 Kávészünet

12.30-14.00 2. Panel: **A kommunista rendszer válsága**
Levezető elnök: **Anna Piekarska**, igazgatóhelyettes, Lengyel Nemzeti Múzeum, Lengyelország
Előadást tartanak:
Pavel Žaček, országgyűlési képviselő, Csehország
Brînduşa Armanca, író, szerkesztő, Temesvár Társaság
Csóti György, az MDF alapító tagja, volt parlamenti képviselő, a Kisebbségi Jogvédő Intézet elnöke, Magyarország
Deutsch Tamás, a FIDESZ alapító tagja, európai parlamenti képviselő, Magyarország

14.00–15.00 Ebédszünet

15.00-16.30 3. Panel: **Ellenzék a kommunizmusban**
Levezető elnök: **Bodó Barna**, politológus, egyetemi oktató, Sapientia EMNT, Kolozsvár
Előadást tartanak:
Máthé Áron, történész, igazgató helyettes, Nemzeti Emlékezet Bizottság, Magyarország
Smaranda Enache, társelnök, Pro-Europa Liga, Marosvásárhely
Petr Blažek, Diktatórikus Rendszerek Kutatóintézete és Dokumentációs Központja, Prága, Csehország
Szőcs Géza, költő, miniszterelnöki főtanácsadó, egykori disszidens, Magyarország

16.30-18.00 4. Panel: **A kisebbségek és az egyházak elnyomása**
Levezető elnök: **Földváryné Kiss Réka**, igazgató, Nemzeti Emlékezet Bizottsága, Magyarország
Előadást tartanak:
Gabriel Andreescu, egyetemi oktató emberjogi aktivista, Bukarest

Molnár János, egyháztörténész, Magyarország
Yordan Baev, történész, a Szófiai Egyetem oktatója, Bulgária
Yana Hrynko, történész, Holodomor-genocídium Múzeum, Ukrajna
Jaroslav Daniška, újságíró, a Nemzeti Emlékezet Egyesület tagja, Szlovákia

19.00 **Temetetlenek – dokumentarista alapú kísérleti-performatív színházi előadás** – az EMNT és a kolozsvári Váróterem Projekt produkciója, írta és rendezte Lovassy Cseh Tamás

Helyszín: a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház nagyterme

Szombat, 2019. december 14.

„Az út a szabadság felé" – Nemzetközi tudományos konferencia
második nap
Helyszín: a Temesvári Műszaki Egyetem könyvtárának aulája

9.00-10.30 5. Panel**: A média szerepe a rendszerváltásban**
Levezető elnök: **Peter Rendek**, igazgató, Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platform
Előadást tartanak:
David Campanale, újságíró, Nagy-Britannia
Gazda Árpád, újságíró, MTI-szerkesztő, Kolozsvár
Alexandra Mihalcea, újságíró, elnök, Temesvár Társaság
Boros Zoltán, szerkesztő, a bukaresti Magyar Adás volt főszerkesztője, Marosvásárhely

10.30–12.00 6. Panel: **Temesvár 89 – Nemzetközi összefüggések**
Levezető elnök: **Tőkés István,** Magyarország
Előadást tartanak:
Michel Clair, újságíró, Kanada
Rejan Roy, újságíró, Kanada
Szőczi Árpád, újságíró, filmrendező, Németország
Kincses Előd, ügyvéd, Tőkés László egykori védője, Marosvásárhely
Filep Mária, a Páneurópai Piknik szervezője, Magyarország

12.30–14.00 7. Panel: **1989 – Nemzetközi összefüggések**
Levezető elnök: **Lukasz Kaminski,** elnök, PEMC, Lengyelország
Előadást tartanak:
Németh Zsolt, országgyűlési képviselő, a Magyar Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke, Magyarország
Paweł Kowal, országgyűlési képviselő, a Lengyel Tudományos Akadémia Politikatudományi Intézetének oktatója, Lengyelország
Paweł Ukielski, politológus, a Lengyel Tudományos Akadémia Politikatudományi Intézetének kutatója, Lengyelország
Schmidt Mária, történész, főigazgató, Terror Háza, Magyarország
Mandics György, író, tudománytörténész, Temesvár

14.00-15.00 Ebéd

15.00-17.00 **30 éve szabadon - Rendszerváltók Fóruma**
Meghívott előadók:
Tőkés László, a temesvári forradalom szikra-embere
Lord David Alton, a Felsőház tagja, Nagy-Britannia
Janez Jansa, volt miniszterelnök, Szlovénia
Łukasz Kamiński, elnök, PEMC, Lengyelország

Moderátor: **Szilágyi Zsolt**

19.00–21.30 **Gálaest – Szabadság '89 – a Duna Művészegyüttes előadása**

Díszvendégek: **Tőkés László**, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, **Orbán Viktor,** Magyarország miniszterelnöke**, Lord David Alton,** a brit Felsőház tagja, **Janez Jansa,** Szlovénia rendszerváltó miniszterelnöke

Helyszín: CRAFT (Centrul Regional de Afaceri) rendezvénycsarnoka

Vasárnap, 2019. december 15.

10.00 – **Istentisztelet,** igét hirdet **Ft. Tőkés László**, **Ft. Erdélyi Géza** ny. felvidéki püspök és Nt. Fazakas Csaba lelkipásztor

11.30-13.00 **A Tőkés család szerepe a 89-es ellenállásban**
Moderál: **Török Sándor és Tőkés Máté**
Helyszín: a Temesvár-belvárosi Református Templom Újvárossy Ernő gyülekezeti terme

13.00-14.30

Borbély Ernő: Az enyedi politikai főiskola,
Szőcs Géza: Azapu,
Vekov Károly: Áldozatok és áldozottak
című könyvek bemutatója Borbély Tünde, Borbély Ernő özvegye és a szerzők jelenlétében

Moderál: Dénes László, szerkesztő
Helyszín: a Temesvár-belvárosi Református Templom Újvárossy Ernő gyülekezeti terme

15.00-17.00 **Anyaöl** – ősbemutató, Dancs Rózsa Pokoljárás című műve alapján készült monodráma Szabó K. István rendezésében és Újhelyi Kinga színésznő előadásában a Petőfi Irodalmi Múzeum és a debreceni Csokonai Színház közös produkciójaként
Helyszín: a Temesvári Csiki Gergely Állami Magyar Színház stúdióterme

18.00-20.00 **Új Ezredév Református Központ templomának avató ünnepsége**
Igét hirdet**: Ft. Tőkés László**
Díszvendégek: **Varga Mihály**, pénzügyminiszter, miniszterelnök-helyettes, **Németh Zsolt,** az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke

20.00-21.00 **a Muzsikás Együttes előadása**

Hétfő, 2019. december 16.

10.00-12.00
A Temesvári Forradalom napja a Bartók Béla Elméleti Líceumban – élő könyvtár, rendkívüli osztályfőnöki órák és egyéb emlékező rendezvények kicsiknek és nagyoknak
Helyszín: Bartók Béla Elméleti Líceum

13.00-15.00 **Temetetlenek –** dokumentarista alapú kísérleti-performatív színházi előadás – az EMNT és a kolozsvári Váróterem projekt produkciója, írta és rendezte Lovassy Cseh Tamás
Az előadást beszélgetés követi az alkotók és a Bartók Béla Elméleti Líceum diákjai között
Helyszín: a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház nagyterme

18.00-19.30 **Ökumenikus istentisztelet** a Temesvár-belvárosi Református Templomban, erdélyi egyházi kórusok részvételével

19.30-20.30 **Újrajátszott történelem – élőlánc** és **fényfestés** (3D video mapping) a Temesvár-belvárosi Református Templom előtt

A szervezők a változtatás jogát fenntartják.